

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. september 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Suzan Özden
Sagsnr.: 2020-0030-4651
Dok.: 1609185

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1718 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. september 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Jacob Guldberg Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1718 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen: ”Advokat: Politiets krudt kan straffe uskyldige”, Ekstra Bladet den 19. august 2020, herunder oplyse om dommen fra Vestre Landsret, hvor et bandemedlem frikendes, fordi det ikke kan afvises, at krudtpartikler kan stramme fra en politipistol, giver ministeren og Rigspolitiet anledning til at ændre fremgangsmåden ved anholdelser i skudsager, eller hvilke overvejelser og refleksioner dommen ellers måtte give anledning til?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigspolitiet, som jeg kan henholde mig til:

”Det kan indledningsvist oplyses, at der ved afgivelse af skud fra skydevåben frigives mikroskopiske partikler fra patronens fænghætte – såkaldte krudtpartikler. Partiklerne spreder sig som en sky og kan fæstne sig på personer og genstande. I sager, hvor der er anvendt skydevåben, kan krudtpartikler udgøre et spor i sagen, og det kan derfor være relevant at afdække, om f.eks. den formodede gerningsmand har krudtpartikler på sig.

Politiets sikring af krudtpartikler sker ved såkaldt aftapning af de steder, hvor krudtpartikler kan have fæstnet sig, f.eks. på hænder, ansigt og beklædning. Aftapningen foretages med særligt tapeudstyr, hvorved eventuelle krudtpartikler fra et afgrænset område optages på tapeudstyrets klæbeflade. Hvis der ikke kan ske aftapning af en anholdt umiddelbart efter anholdelsen, har politiet i en årrække haft mulighed for at modvirke risikoen for sporkontaminering ved bl.a. at iklæde den anholdte engangsdragt samt overtræk til hænder og fødder.

Rigspolitiet har gennem en lang årrække fastsat retningslinjer for aftapning af krudtpartikler. Retningslinjerne beskriver bl.a. de forholdsregler, som politiet skal tage for at sikre, at eventuelle spor ikke bliver kontamineret. Retningslinjerne er fastsat i vejledningsmateriale, som senest er revideret den 13. januar 2020.

I forhold til at minimere risikoen for, at krudtpartikler fra politiets tjenestevåben kontaminerer krudtpartikler, der indgår som spor i straffesager, anbefalede Rigspolitiet i de tidligere udgaver af vejledningsmaterialet, at aftapning ikke blev foretaget af politifolk, hvis de pågældende samme dag havde afgivet skud med skydevåben.

Anbefalingen er ikke gentaget i den reviderede vejledning fra

januar 2020. I stedet er det anført, at det er yderst vigtigt, at politiet tager sine forholdsregler, inden en person eller en genstand aftages. I forlængelse heraf fremgår det, at undersøgelser viser, at krudtpartikler fra fænghætter i høj grad forekommer hos politiet på grund af de halvårslige tjenesteskydninger. Det er anført, at krudtpartikler f.eks. findes på politiets udrykningsudstyr, sæderne i patruljekøretøjerne, beklædning og øvrige steder, hvor der anvendes og håndteres skydevåben, herunder våbenrenserum, våbenopbevaring og skydebaner.

Endvidere fremgår det af den nuværende vejledning, at forud for større anholdelsesaktioner – hvor de personer, der skal anholdes, vurderes at have krudtpartikler på sig af betydning for sagen – bør politiet nøje overveje og planlægge, hvordan krudtpartiklerne sikres fra de mistænkte og fra eventuelle relevante biler, lokaler mv.

Vejledningen beskriver ligeledes en række øvrige forholdsregler, herunder politiets anvendelse af engangsdragter, handsker og mundbind, der medvirker til at mindske risikoen for, at politiet i forbindelse med sikring af krudtpartikler kommer til at overføre krudtpartikler til personer og genstande.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at de studerende på politiets basisuddannelse bliver undervist i sikring af krudtpartikler, herunder de forholdsregler, der skal begrænse risikoen for, at krudtpartikler overføres til en person eller en genstand bl.a. i forbindelse med håndteringen af anholdte. På politiets efter- og videreuddannelse undervises der ligeledes i emnet.

Afslutningsvist kan det oplyses, at Rigspolitiet er i færd med at afdække eventuelle muligheder for yderligere at begrænse den risiko for kontaminering, der kan ske ved politiets sikring af krudtpartikler. Tidshorisonten for dette arbejde ligger endnu ikke fast. Hvis det besluttet at iværksætte sådanne nye tiltag, vil Rigspolitiet orientere Justitsministeriet herom.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for udtalelsen indhentet et bidrag fra Statsadvokaten i Viborg. Statsadvokaten i Viborg har bl.a. oplyst følgende i forhold til den konkrete sag:

”Ved Aarhus rets dom af 13. december 2018 blev 2 personer, T1 og T2, fundet skyldige i bl.a. særlig farlig vold i gentagelsestilfælde efter § 245, jf. § 247, stk. 1 og § 192a, jf. § 81b, ved i januar 2018, i forening med flere andre, at have affyret skud mod

to personer, hvoraf den ene blev ramt i foden af et projektil.

Byretten idømte T1 8 års fængsel (han blev tillige dømt for et andet voldsforhold begået som led i en bandekonflikt) og T2 6 års fængsel. De tiltalte blev tillige idømt et opholdsforbud efter straffelovens § 79a, stk. 1, 2. led. T1 blev udvist betinget af Danmark.

Byretten fandt det usandsynligt, at der var forekommet afsmitning af krudtpartikler fra medgerningsmanden, i forbindelse med anholdelsen og under opholdet på politigården, i et omfang svarende til antallet af krudtpartikler fundet på T1 ved dup-testen.

Anklagemyndigheden ankede sagen til Vestre Landsret med påstand om skærkelse, navnlig således at T1 blev udvist af Danmark med et indrejseforbud for bestandig.

Begge de tiltalte kontraankede sagen med påstand om frifindelse.

Vestre Landsrets afsagde dom den 17. august 2020. Landsretten stadfæstede dommen over T2, mens T1 blev frifundet for det forhold, som bl.a. omfattede skyderiet. T1 blev dømt i et andet voldsforhold, og straffen blev udmålt til 2 år og 3 måneders fængsel.”

I Vestre Landsret, hvor T1 blev frifundet i forholdet der omfattede skyderiet, var krudtpartikler og muligheden for afsmitning, ligesom i byretten, genstand for omfattende bevisførelse. På baggrund af bevisførelsen udtalte et flertal af nævninge og alle dommere i landsretten bl.a., at det var muligt, at alle de krudtpartikler, der blev fundet på T1, kunne stamme fra afsmitning under eller efter anholdelsen.

Vestre Landsret udtalte, vedrørende vurderingen af beviserne mod T1, følgende:

”Som anført af byretten blev der den 29. januar 2018 kl. 9.16 gennemført dup-tests af [navn udeladt] på politigården, og resultatet af testene viste 12 og 14 krudtpartikler på hænderne, 6 i ansigtet, 14 i nakken og 2 i håret. En test af nakken, hvor duppen faldt på gulvet, indeholdt 38 krudtpartikler. Endvidere blev der fundet 15 krudtpartikler i den overtræksdragt, [navn udeladt] var iført.

[Navn udeladt] blev anholdt på sin bopæl den 29. januar 2018 kl. 8.00. Efter de afgivne forklaringer lægges det til grund, at anholdelsen blev gennemført af politiets indtrængningshold, der var iklædt bukser og skjorte samt udstyret med sko, briller, handsker, hjelm, høreværn, skudsikker vest samt bælte med pistol, peberspray, håndjern mv. ...

Landsretten har herved lagt vægt på, at det efter bevisførelsen ikke kan lægges til grund, at betjentene på indtrængningsholdet dengang generelt tilstræbte at undgå fysisk kontakt med anholdte for at undgå afsmitning med krudtpartikler. Det kan på den baggrund ikke afvises, at Vidne 1 eller andre medlemmer af indtrængningsholdet iført handsker har rørt [navn udeladt] i ansigtet, på håret eller i nakken i forbindelse med anholdelsen. Det kan heller ikke lægges til grund, at de har tilstræbt at holde en sådan afstand til ham, mens han lå eller sad på gulvet, at man derved undgik, at der dryssede krudtpartikler fra dem på det område, hvor han lå eller sad.

Krudtpartikler kan overføres ved afsmitning. Det må på baggrund af ovenstående samt det, der i øvrigt er kommet frem under bevisførelsen om afsmitning af krudtpartikler, efter vores opfattelse anses for nærliggende, at der er sket en overførsel af krudtpartikler fra betjentene på indtrængningsholdet til [navn udeladt], mens han var i deres varetægt.

Det er efter vores opfattelse endvidere muligt, at der kan være overført yderligere partikler på ham i forbindelse med hans transport til og ophold på politigården.

Forekomsten af krudtpartikler på de betjente fra indtrængningsholdet, der havde kontakt med [navn udeladt], er som anført ovenfor ikke undersøgt. På den baggrund finder vi efter de afgivne forklaringer og de nævnte undersøgelser, uanset at omstændighederne ved undersøgelserne på visse punkter afviger fra omstændighederne ved anholdelsen af [navn udeladt], at det er muligt, at alle de krudtpartikler, der blev fundet på [navn udeladt], kan stamme fra afsmitning under eller efter anholdelsen.””